باسمه تعالی

پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تعداد صفحه: **۳**	ساعت شروع: **۸ صبح**
سؤالات امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۶/ ۷**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت شهریور** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	الف) قلمرو زبانی(۷نمره) معنی واژه ، املا و دستور	
۱	**معنی لغات مشخّص شده را بنویسید.**	
	الف) بگرای چو اژدهای گرزه	۰/۲۵
	ب) در آخر اتاق یکی از مردان معمّر دهکده کتاب را بر روی زانو گشوده بود.	۰/۲۵
	ج) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد	۰/۲۵
	د) با حال استیصال پرسیدم :«پس چه خاکی به سرم بریزم؟»	۰/۲۵
	هـ) چشمهٔ آب سردی که در تموز سوزان کویر از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید.	۰/۲۵
	و) بخند؛ زیرا خندهٔ تو / برای دستان من،/ شمشیری است آخته	۰/۲۵
۲	**در هریک از موارد زیر، یک نادرستی املایی وجود دارد؛ آن را بیابید و شکل درست آن را بنویسید.**	۰/۷۵
	الف) پس عشق از بحر این معنی، فرض راه آمد.	
	ب) و آن باغ پر ازگل‌های رنگین و معطّر شعر و خیال درصموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد.	
	ج) عصارهٔ تاکی به قدرت او شهد فایغ شده.	
۳	**در هریک از موارد زیر، املای درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.**	۰/۷۵
	الف) صدایی که می‌آمد (هزین ترین / حزین ترین) و عاشقانه‌ترین صدایی بود که می‌آمد.	
	ب) سیاوش چنین گفت که ای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت (خار/ خوار)	
	ج : خوان هفتم را / ... / آن (هریوهٔ – حریوهٔ) خوب و پاک آیین روایت کرد/	
۴	**نوع «وابستهٔ وابسته» را در گروه‌های اسمی زیر تعیین کنید.**	۰/۵
	الف) اسیر این جهان ب) هفت فرسخ راه	
۵	**با توجّه به شعر «نان را، هوا را، / روشنی را، بهار را، / از من بگیر / امّا خنده ات را هرگز» ،**	۰/۵
	الف) کدام واژه حذف شده است؟ ب)حرف ربط «همپایه‌ساز» را مشخّص کنید.	
۶	**مفهوم «ان» را در مثال های زیر مشخّص کنید.**	۰/۵
	الف) دیلمان ب) کوهان	
۷	**در سرودهٔ «و نخستین احساس عشق را در جایی می‌جوید که خود در آنجا به دنیا آمده‌است»،**	۰/۵
	الف) نوع زمان فعل «آمده است» را بنویسید. ب) ترکیب «احساس عشق» وصفی است یا اضافی؟	
۸	**بیت زیر به شیوهٔ بلاغی سروده شده است؛ آن را به یک جمله عادی برگردانید.**	۰/۵
	«چون گشت زمین ز جور گردون سرد و سیه و خموش و آوند»	
۹	**مفهوم فعل «ساخت» را در عبارت‌های زیر بنویسید.**	۰/۵
	الف) آن نامدار، لشکری عظیم ساخت. ب) او با ناملایمات زندگی ساخت.	

ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.konkur.in

باسمه تعالی

پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تعداد صفحه: **۳**	ساعت شروع: **۸ صبح**
سؤالات امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۶/ ۷**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت شهریور** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۰	**در نوشتهٔ زیر، یک «نقش تبعی» با ذکر « نوع» آن مشخّص کنید.** «رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی. دیوارهای قطور و باروهای دودخوردهٔ آن به زبان حال بازگو می‌کند که ...»	۰/۵
۱۱	**نقش دستوری واژه‌های مشخّص شده را بنویسید.** «عشق حقیقی، دل و جان را پاک می‌گرداند.»	۰/۵
	ب) قلمروادبی (۵ نمره) آرایه های ادبی و حفظ شعر	
۱۲	**هریک از ابیات گروه «الف» با کدام آرایهٔ گروه «ب» ارتباط دارد؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافه است.)** الف) تا چشم بر شرنبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند ب) مُستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچهٔ خاموش، بلبل را به گفتار آورد ج) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت ب: تلمیح، اسلوب معادله، حُسن تعلیل، تضمین	۰/۷۵
۱۳	**با توجّه به عبارت زیر و منطق الطیر، «بلبل» نماد چه کسانی است؟** «هدهد به بلبل پاسخ گفت: «مهرورزی تو برگُل کار راستان و پاکان است امّا زیبایی محبوب تو چند روزی بیش نیست.»	۰/۵
۱۴	**در عبارت زیر، مفهوم کنایی «سماق مکیدن» چیست؟** «گفت: تنها همان رتبه‌های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقداً خط بکش و بگذار سماق بمکند.»	۰/۵
۱۵	**آرایهٔ بارز عبارت زیر را بیابید و نام آن را بنویسید.** «معلّم را دیدم که بر کُرسی خود نشست و سپس با همان صدای گرم امّا سخت که هنگام ورود با من سخن گفته‌بود، گفت: فرزندان، این بار آخر است که من به شما درس می‌دهم.»	۰/۵
۱۶	**در تشبیه مشخّص شدهٔ عبارت زیر، «مشبّه» کدام است؟** «آسمان کویر، این نخلستان خاموش و پرمهتابی که هرگاه مشت خونین و بی تاب قلبم را در زیر باران‌های غیبی سکوتش می‌گیرم، ناله‌های آن روح دردمند را می‌شنوم.»	۰/۲۵
۱۷	**قسمت مشخّص شدهٔ متن زیر، بیانگر کدام آرایهٔ ادبی است؟** « فرّاشِ بادِ صبا را گفته تا فرش زمّردین بگسترد و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بناتِ نبات در مهدِ زمین بپرورد.»	۰/۲۵
۱۸	**در مصراع** «پرده هایش پرده های ما درید»، **تفاوت معنایی «پرده»، آرایهٔ ..... را پدید آورده‌است.**	۰/۲۵

ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ سوم

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.kanoon.ir

باسمه تعالی

پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تعداد صفحه: **۳**	ساعت شروع: **۸ صبح**
سؤالات امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۶/ ۷**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت شهریور** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۹	**جاهای خالی را با مصراع مناسب کامل کنید.**	
	الف) ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران	۰/۵
	ب) آه این سر بریده ماه است در پگاه؟	۰/۵
	ج) اگر مستم اگر هوشیار اگر خوابم اگر بیدار	۰/۵
	د) ..... تا کیمیای عشق بیابّی و زر شوی	۰/۵
	ج) قلمرو فکری (۸ نمره) درک مطلب، معنی و مفهوم نظم و نثر	
۲۰	**بیت زیر به کدام پدیدهٔ اجتماعی عصر شاعر اشاره دارد؟**	۰/۵
	«گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست»	
۲۱	**بیت** «هشت جنّت نیز اینجا مُرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است»، **بیانگر کدام وادی عرفانی است؟**	۰/۵
	الف) فنا ب) توحید ج) حیرت د) استغنا	
۲۲	**در بیت زیر، منظوراز «نیستان» چیست؟**	۰/۵
	«کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند»	
۲۳	**در بیت** «پراگنده کافور بر خویشتن / چنان چون بود رسم و ساز کفن»، **منظور شاعر را از «مصراع اوّل» بنویسید.**	۰/۵
۲۴	**در شعر** «این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد»، **منظور از «کلید گنج مروارید» چیست؟**	۰/۵
۲۵	**در بیت** «پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند»، « **سوخته جان» چه کسی است؟**	۰/۵
۲۶	**مقصود شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست؟**	۰/۵
	«چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو»	
۲۷	**عین القضات، در عبارت** «حیات از عشق می‌شناس و مَمات بی عشق می یاب»، **چه چیز را سبب ادامهٔ زندگی می داند؟**	۰/۵
۲۸	**عبارات زیر را به نثر روان بازگردانی کنید.**	
	الف)و صبح، هنگام «چریغ آفتاب» کنار «قنات حسنی» در شهر سیرجان اتراق کردیم.	۰/۵
	ب) مَعبَر تمام شد و وارد محّوطهٔ پیش روی خاک‌ریزهای دشمن شدیم.	۰/۵
	ج) و خوان نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده.	۰/۵
	د) در این اثنا صدای زنگ تلفن از سرسرای عمارت بلند شد.	۰/۵
۲۹	**اشعار زیر را به نثر روان بازگردانی کنید.**	
	الف) گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم»	۰/۵
	ب) این [شعر] عیار مهر و کین مرد و نامرد است	۰/۵
	ج) هر یکی بینا شود بر قدر خویش باز یابد در حقیقت صدر خویش	۰/۵
	د) در غم ما روزها بی‌گاه شد روزها با سوزها همراه شد	۰/۵
	موفّق باشید .	۲۰ جمع نمره

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی www.tabarestan.info

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	تعداد صفحه: **۳**	ساعت شروع: **۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۶/ ۷**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت شهریور** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	پاسخ ها	نمره
	الف) قلمرو زبانی(۷نمره) معنی واژه، املا و دستور	
۱	الف) نوعی مارسمّی، ۰/۲۵، ص ۳۵ ب) سالخورده، ۰/۲۵، ص ۱۶۱ ج) بیگانگان، ۰/۲۵، ص ۲۶ د) درماندگی، ۲۵ /۰، ص ۱۳۴ هـ) ماه گرما، ماه دهم از سال رومیان، مطابق تیرماه شمسی، ۰/۲۵، ص ۷۰ و) بیرون کشیده۰/۲۵، ص ۱۵۰	۱/۵
۲	الف) بهر۰/۲۵، ص ۵۳ ب) سموم۰/۲۵، ص ۷۳ ج) فایق، ۰/۲۵، ص ۱۲	۰/۷۵
۳	الف) حزین‌ترین، ۰/۲۵، ص ۹۰ ب) خوار۰/۲۵، ص ۱۰۱ ج) هریوه، ۰/۲۵، ص ۱۱۰	۰/۷۵
۴	الف) صفت مضاف الیه، ۰/۲۵، ص ۶۷ ب) ممیّز، ۰/۲۵، ص ۶۶	۰/۵
۵	الف) فعل نگیر(از من نگیر)، ۰/۲۵ («تو» که نهاد است نیز حذف شده است.)، ص ۱۵۱ ب) امّا، ۰/۲۵، ص ۱۴۱	۰/۵
۶	الف) مکان، ۰/۲۵، ص ۱۵۲ ب) شباهت، ۰/۲۵، ص۱۵۲	۰/۵
۷	الف) ماضی نقلی، ۰/۲۵، ص ۱۵۵ ب) ترکیب اضافی، ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۰/۵
۸	«چون زمین ز جور گردون سرد و سیه و خموش و آوند گشت»، ۰/۵، ص ۳۴	۰/۵
۹	الف) فراهم کرد، ۰/۲۵، ص ۱۰۵ ب) سازش کرد، ۰/۲۵، ص ۱۰۵	۰/۵
۱۰	بدل: پایتخت ایتالیا، ۰/۵، ص ۶۲ یا معطوف: باروهای دودخورده	۰/۵
۱۱	عشق: نهاد، ۰/۲۵ پاک : مسند، ۰/۲۵، ص ۵۴	۰/۵
	ب) قلمروادبی (۵ نمره) آرایه های ادبی و حفظ شعر	
۱۲	الف) حسن تعلیل، ۰/۲۵، ص ۳۴ ب) اسلوب معادله، ۰/۲۵، ص ۴۹ ج) تلمیح، ۰/۲۵، ص ۲۷	۰/۷۵
۱۳	عاشقان مجازی، ۰/۵، ص ۱۲۱	۰/۵
۱۴	انتظارکشیدن، ۰/۵، ص ۱۴۱	۰/۵
۱۵	صدای گرم : حسّامیزی، ۰/۵ ص، ۱۵۸	۰/۵
۱۶	قلب یا قلبم ، ۰/۲۵، ص ۷۳	۰/۲۵
۱۷	استعاره، ۰/۲۵، ص ۱۲	۰/۲۵
۱۸	جناس، ۰/۲۵، ص ۴۷	۰/۲۵
۱۹	الف) بیداری ستاره، در چشم جویباران، ۰/۵، ص ۵۷	۰/۵
	ب) یا نه! سر بریدهٔ خورشید شامگاه؟، ۰/۵، ص ۹۶	۰/۵
	ج) به سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن، ۰/۵، ص ۱۱۷	۰/۵
	د) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی، ۰/۵ ،ص ۲۲	۰/۵
	ج) قلمرو فکری (۸ نمره) درک مطلب، معنی و مفهوم نظم و نثر	
	همکاران گرامی، خسته نباشید. لطفا به پاسخ‌های درست مشابه، نمره اختصاص دهید.	
۲۰	رشوه‌خواری حاکمان جامعه، ۰/۵، ص ۱۹	۰/۵
۲۱	د) استغنا، ۰/۵، ص۱۲۳	۰/۵

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	تعداد صفحه: **۳**	ساعت شروع: **۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۶/ ۷**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت شهریور** ماه سال **۱۳۹۸**			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	پاسخ ها	نمره
۲۲	عالم معنا / حقیقی، درگاه حق، ۰/۵، ص ۴۶	۰/۵
۲۳	آماده شدن (خود را معطّر ساختن) برای رویارویی با مرگ، ۰/۵، ص ۱۰۳	۰/۵
۲۴	لبخند، ۰/۵، ص ۱۱۳	۰/۵
۲۵	ملک الشّعرای بهار(خود شاعر)، ۰/۵، ص ۳۵	۰/۵
۲۶	اتّحاد و همبستگی با مردم، (رسیدن به وحدت و یکپارچگی) ۰/۵، ص ۸۵	۰/۵
۲۷	عشق، ۰/۵، ص ۵۳	۰/۵
۲۸	الف) و صبح ، هنگام طلوع خورشید ۰/۲۵کنار «قنات حسنی» در شهر سیرجان اقامت کردیم. ۰/۲۵، ص ۶۰	۰/۵
	ب) گذرگاه تمام شد ۰/۲۵، و وارد محوّطهٔ (میدان) پیش روی سنگرهای دشمن شدیم. ۰/۲۵، ص ۹۲	۰/۵
	ج) و سفرهٔ نعمت های بی مضایقه و سخاوتمندانهٔ خداوند برای همه پهن شده‌است. ۰/۵، ص ۱۲	۰/۵
	د) در این میان، صدای زنگ تلفن از راهروی خانه بلند شد. ۰/۵، ص ۱۳۷	۰/۵
۲۹	الف) گفت : خانهٔ حاکم نزدیک است؛ به آن جا برویم. ۰/۵، ص ۱۹	۰/۵
	ب) این شعر من ملاک سنجش محبّت و دشمنی مردان و نامردان است. ۰/۵، ص ۱۱۰	۰/۵
	ج) هرکس به ارزش و جایگاه خود پی می برد و در حقیقت از مقام خود آگاه می شود. ۰/۵، ص ۱۲۳	۰/۵
	د) روزهای عمر عاشقان با سوز و گداز و هجران سپری شد. ۰/۵، ص ۴۷	۰/۵
	«موفّق باشید»	۲۰